

7. Semenoh, O. M. (2004). Suchasni informatsiini tekhnolohii u profesiinii filolohichnii osviti: problemy, poshuky, perspektyvy [Modern information technologies at professional philological education: problems, searches, prospects]. *Suchasni informatsiini tekhnolohii ta innovatsiini metodyky navchannia u pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, dosvid, problemy: zbirnyk naukovykh prats – Modern Information Technologies and Innovative Learning Techniques at Training Specialists: Collection of Scientific Works*, 5, 631–638. Kyiv; Vinnytsia: DOV Vinnytsia [in Ukrainian].
8. Skvortsova, S. (2009). Profesiina kompetentnist: zmist poniattia ta klasyfikatsiia [Professional competence: the content of concept and classification]. *Naukovi zapysky TNPU im. V. Hnatiuka. Ser. Pedahohika – Scientific Proceedings of TNPU named after V. Hnatiuk. Series: Pedagogy*, 5, 27–33. Ternopil [in Ukrainian].
9. Tomilina, S. S. (2007). Profesiina kompetentnist suchasnoho pedahoha [Professional competence of modern educator]. *Pedahohichni nauky: zb. nauk. pr. – Pedagogical Sciences: Collection of Scientific Works*, 45, 368–371. Kherson [in Ukrainian].
10. Chernikova, L. A. (2009). Sutnist IKT-kompetentnosti pedahoha [Essence of ICT-competence of an educator]. *PostMetodyka – PostMethods*, 4 (88), 46–51 [in Ukrainian].

(англійською переклала В. Слабоуз – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов ДДПУ)

УДК 372.881.111.1

ГОРІДЬКО Наталія

канд. тех наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов, Національний транспортний університет

вул. М. Омеляновича-Павленка, 1, м. Київ, Україна, 01010

E-mail: natalia.horidko@ukr.net

АСТАНІНА Наталя

доцент, завідувач кафедри іноземних мов, Національний транспортний університет

вул. М. Омеляновича-Павленка, 1, м. Київ, Україна, 01010

E-mail: natanina922@gmail.com

**ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ
ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ІНЖЕНЕРНИХ
СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ**

Анотація. У статті висвітлені шляхи підвищення рівня якості навчання іноземних мов у немовному закладі вищої освіти на засадах інноваційних підходів та технологій. Охарактеризувавши суть інноваційних технологій у навчальному процесі, визначені переваги їх застосування при вивченні іноземних мов. Інтерактивні технології сприяють поглибленню та
© Горідько Н., Астаніна Н., 2019

вдосконаленню знань, імітації індивідуальної та колективної професійної діяльності. Крім того, вони розвивають творчі зусилля, самостійність у розв'язанні проблемних ситуацій, виробляють позитивні аспекти динамічного стереотипу майбутнього спеціаліста (організаційні, професійні вміння і навички, вміння керувати, спілкуватись), що є особливо актуальним для студентів немовного закладу вищої освіти. Так, використання інноваційних технологій в організації навчального мовного процесу є вагомим чинником підвищення якості професійної та комунікативної підготовки студентів як майбутніх фахівців. Стаття розглядає проблему застосування у процесі вивчення іноземних мов новітньої технології CLIL (Content and Language Integrated Learning – інтеграції вивчення іноземної мови та фахових дисциплін). При реалізації завдань інтегрованого навчання відбувається органічне взаємопроникнення окремих питань із різних навчальних предметів. Застосування даної технології дає якісно новий результат, нове системне і цілісне утворення – формування цілісної картини світу. Викладач повинен зважати на рівень володіння мовою студентами, на рівень сформованості комунікативних навичок. Потрібно слідкувати, щоб теоретичні знання у процесі активного навчання ставали усвідомленими, щоб студент розвивав і удосконалював не лише знання з мови, а й міг пов'язувати їх із майбутнім фахом.

У статті запропоновано критерії оцінювання якості професійної іншомовної підготовки студентів інженерних спеціальностей. Комплексний підхід до оцінювання якості навчання іноземних мов дозволяє визначити очікування і мотиви навчання та забезпечити якісну професійну іншомовну підготовку студентів інженерних спеціальностей. Визначено, що застосування інноваційних технологій навчання при вивченні іноземних мов сприяє підвищенню рівня якості навчання та вдосконаленню професійної та мовленнєвої компетенції учасників навчального процесу.

Ключові слова: підвищення рівня якості навчання, інноваційні технології, інтерактивне навчання, професійні компетенції, мовленнєві компетенції.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Нинішній стан підготовки фахівців не забезпечує достатнього рівня володіння іноземними мовами через малу кількість годин на їх вивчення. Виникає потреба у розробці та вдосконаленні різних методик та шляхів підвищення ефективності навчання. Нові освітні реалії передбачають формування філософії сучасного європейця, здатного навчатися упродовж життя, усвідомлюючи необхідність самоосвітньої діяльності через опановування нових знань, у тому числі вивчення іноземних мов. Крім того, сьогодення вимагає орієнтації на рівні володіння іноземними мовами, зокрема англійською (А-1, А-2, В-1, В-2), згідно з Європейськими рекомендаціями з мовної освіти, чим зумовлена актуальність використання інноваційних технологій у навчальному процесі [1]. Так, сучасна вища освіта входить у нову парадигму навчання, яка передбачає використання активних інформаційних технологій, що стимулюють розвиток у студентів умінь

навчатися, самостійно здобувати необхідну інформацію, використовувати різноманітні інформаційні джерела, що сприяє вдосконаленню мовленнєвої компетенції учасників навчального процесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Педагогічні й методичні питання з формування мовленнєвої компетенції розробляли сучасні вчені-методисти О. Біляєв, Є. Голобородько, Ю. Караулов, Т. Ладиженська, Л. Мацько, Н. Пашківська, М. Пентиліук. Інтерактивні технології досліджували О. Пометун, Л. Шелестова, Г. Селевко, Є. Коротаєва, В. Мельник. На перевагах застосування інтерактивних методів у процесі вивчення іноземних мов наголошували українські дослідники О. Пометун, Л. Пироженко, Г.В. Сагайдак, В.В. Теплинська, А.В. Люта.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою даної статті є висвітлення шляхів підвищення якості навчання іноземних мов у немовному закладі вищої освіти на засадах інноваційних підходів та технологій.

Для досягнення даної мети необхідно вирішити наступні задачі:

- охарактеризувати суть інноваційних технологій у навчальному процесі;
- проаналізувати результати тестування студентів для визначення рівня їх знань з іноземної мови;
- запропонувати шляхи удосконалення мовленнєвих компетентностей і підвищення якості професійної іншомовної підготовки студентів;
- визначити переваги застосування інноваційних технологій навчання при вивченні іноземних мов;
- запропонувати критерії оцінювання якості професійної іншомовної підготовки студентів інженерних спеціальностей.

Виклад основних матеріалів дослідження. Вибір освітньої технології – це завжди вибір стратегії, пріоритетів, системи взаємодії, тактик навчання та стилю роботи викладача зі студентом. Досягнення належних результатів неможливе без застосування та використання інноваційних технологій.

Інновації – це зміни (нововведення) у педагогічній системі, що якісно покращують перебіг і результати навчально-виховного процесу [2]. До інноваційних підходів відносяться:

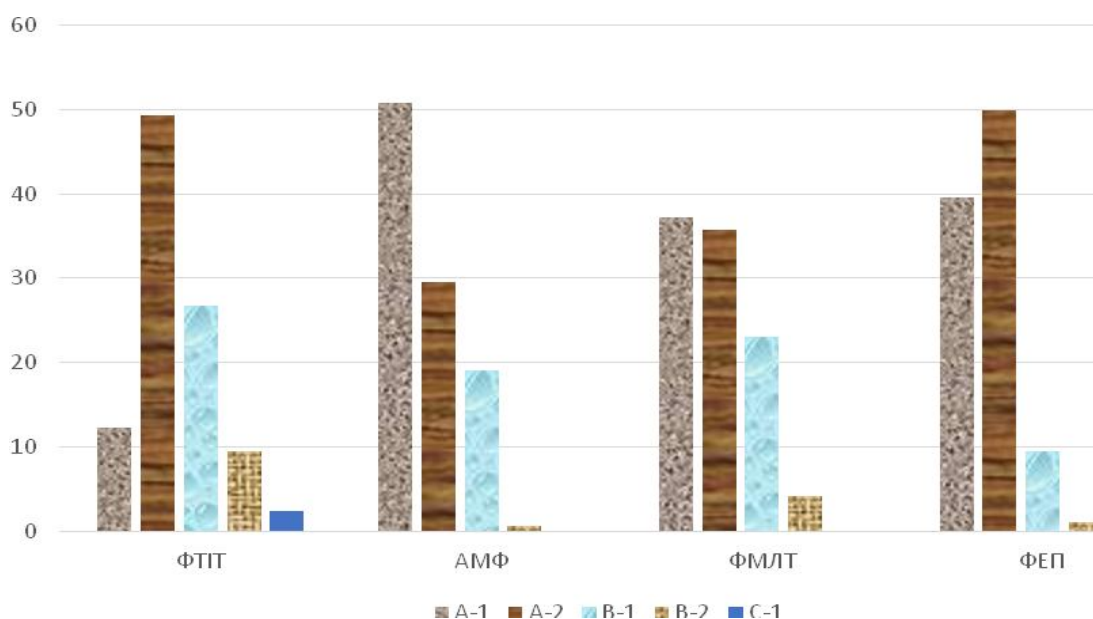
- 1) використання інтерактивних методів навчання;
- 2) використання інформаційних ресурсів (відео- та аудіо-матеріалів, інтернету, підручників іноземних видавництв з мультимедійним забезпеченням, цікавим автентичним текстовим матеріалом дискусійного характеру), а також впровадження мультимедійних технологій на практичних заняттях з іноземної мови;

3) акцент на стимулюванні реальної самостійної роботи студентів з опанування навчальної дисципліни.

Під час інтерактивного навчання змінюється взаємодія викладача і студентів. Переваги інтерактивних технологій вивчення іноземної мови над традиційними є незаперечними, тому що вони дозволяють тренувати різні види мовленнєвої діяльності, допомагаючи усвідомлювати мовні явища,

формувати лінгвістичні здібності, створювати комунікативні ситуації, автоматизувати мовні і мовленнєві дії.

На початку навчального року на кафедрі іноземних мов було проведено тестування студентів першого курсу Національного транспортного університету (НТУ) для визначення рівня їх знань з іноземної мови. Тестування проходили студенти всіх факультетів: ФТІТ (213 студентів), АМФ (169 студентів), ФМЛТ (196 студентів), ФЕП (96 студентів). Аналіз результатів тестування показав, що переважна більшість опитаних володіє мовою на рівні А-1 та А-2. (рис. 1).

Рис. 1. Результати тестування студентів для визначення рівня знань з іноземної мови

Крім того, результати опитування серед студентів виявили найбільші труднощі при вивченні іноземної мови. Вони виникають при оволодінні такими мовленнєвими навичками, як говоріння та аудіювання.

З огляду на це, було запропоновано використовувати більш ефективні форми й засоби навчання, які б виконували у навчальному процесі такі функції: інформативну, формуючу, мотивуючу, систематизуючу та контролюючу. Таким вимогам можуть відповідати новітні комп'ютерні засоби навчання, до яких належать електронні посібники, підручники, методичні вказівки, мультимедійні курси навчання, тренінгові та тестові програми тощо [3].

Останнім часом у навчальних закладах вищої освіти немовних спеціальностей спостерігається скорочення кількості аудиторних годин і збільшення годин, що відводяться на самостійну роботу студентів. Одним із шляхів вирішення проблеми удосконалення і підвищення якості навчання за таких умов є застосування Інтернету, інноваційних технологій навчання,

оскільки вони дають можливість стимулювати всі види активності (починаючи від читання і закінчуючи усним спілкуванням), застосовуючи широкий діапазон навчальних завдань із різноманітними формами подання навчальної інформації, забезпечити оптимальний розподіл функцій управління навчальною діяльністю, інформаційно-комунікативними технологіями і студентом, а також оперативний зворотній зв'язок, який відіграє дуже важливу роль у вивченні іноземної мови.

Інноваційні технології якнайкраще сприяють підвищенню мотивації до вивчення іноземної мови, урізноманітнюють форми і методи роботи на заняттях, навчають працювати з різними джерелами знань, розширюють кругозір. У процесі викладання іноземних мов найбільшої уваги варті технології, засновані на особистісно-орієнтованому навчанні: розвивальне навчання; інтерактивне навчання; креативне навчання; проектна робота [4].

Використання комп'ютерних технологій може створити атмосферу навчання, орієнтовану на студента, а не на викладача, що, в свою чергу, створює позитивні зміни. Технології спонукають студентів навчатися індивідуально та набувати відповідальної поведінки. Використовуючи комп'ютерні технології на заняттях з іноземної мови, навчальна аудиторія стає активним місцем, наповненим змістовними завданнями, що значно мотивує студентів до навчання.

Варто зазначити, що самостійна робота студентів на основі інформаційних засобів навчання сприяє формуванню високої культури розумової праці; формуванню та розвитку прийомів і навичок самостійно навчатись, умінь розумно витратити та розподіляти свій час; виробляє розумові вміння аналізу, синтезу, порівняння, зіставлення тощо; навчає самостійному мисленню.

Computer Assisted Language Learning (CALL) – «Навчання іноземних мов за допомогою комп'ютера» [5, 6] широко пропагується і використовується у закладах вищої освіти України, і в НТУ зокрема. Таке навчання іноземних мов ґрунтується на інтенсивному використанні сучасної комп'ютерної техніки та інформаційних технологій навчання.

Комп'ютерні програми та їх функції можна класифікувати як тренувальні, допоміжні, наставницькі, довідкові, контролюючі, навчально-ігрові. Суттєва особливість усіх видів комп'ютерних програм навчання – це їх інтерактивність, наявність зворотного зв'язку. Зворотний зв'язок може бути як зовнішній, так і внутрішній. Зовнішній зворотний зв'язок дає можливість викладачу контролювати, оцінювати і корегувати взаємодію студента і комп'ютера. Внутрішній зворотний зв'язок дозволяє студенту робити певні висновки щодо результативності власної навчальної діяльності, надає необхідну допомогу та роз'яснення, а також, якщо потрібно, демонструє правильну відповідь або спосіб виконання певних дій. Набір же вправ з іноземної мови з використанням комп'ютера вельми різноманітний - починаючи від елементарного заповнення пропусків до ігор.

Електронні ресурси дозволяють інтенсифікувати та урізноманітнити процес навчання завдяки створенню мультимедійних програм, текстових завдань, презентацій, завдань до самостійної творчої роботи. Використання

фільмів, електронних словників, відеоматеріалів, мультимедійних довідників та енциклопедій дозволяє наблизити умови вивчення іноземної мови до реального спілкування нею. Обмінюючись інформацією з іноземними студентами, можна організовувати різноманітну навчальну діяльність. Досягнення результатів, очікуваних від реалізації інноваційного навчального процесу, залежить і від мотивації студентів. Потрібно створити необхідні умови для їх зацікавленості, визначити індивідуальні і колективні стимули.

Одним із шляхів удосконалення і підвищення рівня якості іншомовної підготовки є те, що вивчення іноземної мови має бути пов'язане з іншими галузями знань. Під інтегрованим навчанням розуміється не ізольоване викладання іноземної мови для спеціальних цілей, а паралельне оволодіння мовою під час вивчення спеціальної дисципліни. Вперше «вивчення через процес виконання дій» (learning by doing) розробив американський психолог і педагог Дж. Девей [7].

Ми завжди намагалися заохочувати студентів дізнаватися про речі через мову. Змусити студентів працювати над темами, які їх цікавлять, або темами, які викладаються в інших частинах навчальної програми (іноді називають Content and Language Integrated Learning (CLIL) або предметно-мовне інтегроване навчання) - це чудовий спосіб вдосконалити свої мовленнєві навички та підвищити якість професійної іншомовної підготовки. Зміст тем інших галузей повинен інтегруватися з вивченням фахових тем іноземною мовою. Таким чином студент у процесі фахового навчання знайомиться з іншими точками зору щодо нюансів своєї спеціальності завдяки мимовільному засвоєнню іноземної мови та культури її носіїв. Наприклад, прослуховування радіо та перегляд відео матеріалів за професійним спрямуванням (з англійськими субтитрами чи без них, в залежності від рівня володіння іноземною мовою) можуть допомогти студентам покращити їх навички аудіювання та спілкування.

У процесі вивчення за інтегрованою методикою професійної іноземної мови у немовних закладах вищої освіти важливо дотримуватись, по-перше, міждисциплінарного характеру навчання, по-друге, активного використання інноваційних технологій, і по-третє, формування у студентів відношення до самореалізації як до мети навчання.

Викладач іноземної мови виступає не єдиним, а одним із авторів навчальних матеріалів поряд із викладачами спеціальних дисциплін. Він постійно співпрацює з колегами з інших кафедр, уточнюючи нюанси щодо предмету навчання, разом із ними розробляє завдання для виконання студентами.

Наприкінці курсу вивчення навчальної дисципліни варто провести оцінювання ефективності застосування інноваційних технологій, зокрема CLIL. Оцінку якості підготовки студентів пропонується здійснити за критеріями, детально описаними у [8].

Особливістю запропонованого підходу оцінки ефективності навчання є виділення різних проекцій, що дозволяє оцінювати як сам процес навчання (на основі оцінки реально засвоєних знань), так і низку супроводжуючих його

процесів, їх вхідні і вихідні параметри; побудувати систему зворотнього зв'язку та враховувати стратегічні цілі навчання.

Критеріями безпосередньої оцінки знань або критеріями ефективності навчання можуть використовуватись критерії оцінки засвоєння нових знань та критерії оцінки сформованих вмінь.

Критерії оцінки ефективності проектування навчання включають в себе: рівень узгодженості процедур і процесів навчання; чіткість визначення дій і операцій, а також послідовність їх виконання; наявність зворотнього зв'язку у системі "викладач – студент".

Критерії функціонування технології навчання можуть бути описані кількісними та якісними показниками. До якісних можна віднести:

- цілісність навчання і розвитку особистості;
- відповідність змісту навчання та засвоєння знань;
- науковість та технологічність змісту навчання;
- оптимальне співвідношення емпіричного і теоретичного, конкретного і абстрактного;
- гнучкість функціонування технології навчання;
- модульність змісту навчання;
- інформаційна ємність навчального матеріалу.

Кількісні показники включають в себе:

- коефіцієнт інформаційної ємності навчального матеріалу (елемент змісту, визначений навчальною програмою та елемент змісту, що доведений до відома студента за одиницю часу);
- коефіцієнт засвоєності навчального матеріалу (обсяг навчального матеріалу, який засвоюється за одиницю часу, обсяг матеріалу, який повідомляється за той же час, кількість студентів, що навчаються паралельно, кількість студентів, що навчаються на відстані, кількість студентів, що навчаються асинхронно, масовість, яка визначається кількістю слухачів, що одночасно навчаються, рентабельність навчання).

Ефективність навчання може визначатися критеріями глибини знань, їх системністю, усвідомленням, вмінням використовувати в різних ситуаціях.

Застосувати запропонований підхід із використанням вищезазначених критеріїв планується при оцінці якості професійної іншомовної підготовки магістрів-інженерів з охорони навколишнього середовища в НТУ, зокрема в екологічному менеджменті. Так, оцінити результативність навчання можна за двома складовими: ефективність мовленнєвої підготовки студентів та ефективність їх професійної підготовки.

Оцінку ефективності навчання таких студентів можна здійснити наприкінці курсу на основі наступних критеріїв:

- критерії оцінки підвищення рівня знань: рівень засвоєння знань та сформованих вмінь, рівень засвоєння навчального матеріалу, системність, вміння використовувати в типових та проблемних ситуаціях;
- критерії змін екологічної діяльності для структурного підрозділу (кафедри екології та безпеки життєдіяльності НТУ): кількість спожитих

ресурсів (води, електро/теплоенергії); кількість відходів (твердих, рідких, небезпечних, придатних до повторного використання).

Для визначення критеріїв оцінки методів навчання та оцінки підвищення рівня знань доцільно провести моніторинг у вигляді анкетування:

- анкети вхідної діагностики (до початку курсу навчання);
- анкети підсумкової діагностики (безпосередньо по закінченню курсу);
- анкети відкладеної діагностики (через деякий час після закінчення курсу).

У нашому випадку анкетування було розроблено для магістрів-інженерів з охорони навколишнього середовища НТУ. Їхнє вивчення професійної іноземної мови пропонується за інтегрованою методикою (у поєднанні з вивченням курсу «Екологічний менеджмент»). Анкета вхідної діагностики дозволила визначити внутрішні цінності і потреби студентів, зрозуміти, чи відповідає підготовлений курс навчання наявному рівню сприйняття інформації. Аналіз вхідної діагностики показав, що основними мотивами підвищення рівня знань з іноземної мови є можливість оволодіти мовленнєвими навичками з метою застосувати їх у подальшій професійній діяльності. У галузі екологічного менеджменту такими мотивами для студентів є бажання отримати більше інформації про вирішення екологічних проблем транспортно-дорожнього комплексу.

Респондентам можна запропонувати оцінити критерії гнучкості функціонування технології навчання, модульність змісту навчання та інформаційну ємність навчального матеріалу за п'ятибальною шкалою – незадовільна (1), низька (2), задовільна (3), достатня (4) і висока (5). Критерій визначатиметься як середнє арифметичне значення показника.

Анкета підсумкової діагностики дозволяє визначити зміну цінностей та рівня знань студентів після проведення курсу навчання. Оцінка рівня засвоєння нових знань та сформованих вмінь, рівня засвоєння навчального матеріалу, його системність та усвідомлення визначатиметься під час проведення підсумкового контролю.

Анкета відкладеної діагностики є зворотнім зв'язком, що дозволяє оцінити якість проведеного навчання.

Таким чином, до критеріїв результативності навчання відносять групу критеріїв оцінки ефективності технології навчання. Критерії оцінки ефективності технології навчання включають у себе оцінку самої технології та оцінку результатів навчання.

Такий комплексний підхід дозволить визначити очікування і мотиви навчання та забезпечити якість професійної іншомовної підготовки студентів інженерних спеціальностей.

Отже, використання інноваційних технологій при вивченні професійної іноземної мови - це не майбутнє, а сучасність освіти. Використання інтерактивних технологій на заняттях стало ідеальним доповненням при оволодінні іноземною мовою. Навчання, що супроводжується технологічною підтримкою, є найефективнішим та найпривабливішим для студентів, які хочуть досягти успіху у вивченні професійної іноземної мови.

Висновки. Усі розглянуті інноваційні підходи та технології вивчення іноземних мов у комплексі направлені на допомогу, підтримку, розвиток майбутнього фахівця в його прагненні вивчити іноземну мову та розвиток упевненості студентів у здатності досягти комунікативної, професійної компетенції. На заняттях, де застосовуються технології CLIL, мова виступає вже не метою, а засобом вивчення іншого предмету, тобто у студентів виникає розуміння, що за допомогою іноземної мови можна дізнаватися нову цікаву професійну інформацію. Вивчення мови відразу стає більш осмисленим, адже вона використовується для вирішення конкретних професійних завдань тут і зараз. Природне використання мови може підвищити мотивацію студента до вивчення мов. Оскільки у CLIL мова – це засіб, то зацікавленість студентів темою підвищує мотивацію до вивчення іноземної мови для професійного спілкування. Так, іноземна мова вивчається успішніше, коли студент має можливість одночасно здобути і предметне знання. Потреби студентів мають першочергове значення, а стилі навчання забезпечуються різноманітними типами завдань.

Таким чином, використання сучасних інноваційних технологій сприяє підвищенню мотивації до вивчення іноземних мов, урізноманітнює форми і методи їх викладання, навчає працювати з різними джерелами знань, що сприяє підвищенню як рівня якості професійної іншомовної підготовки, так і вдосконаленню мовленнєвої компетенції учасників освітнього процесу. Подальше дослідження у цьому напрямку передбачає оцінювання ефективності застосування інноваційних технологій шляхом перевірки професійної і мовленнєвої підготовки студентів за результатами вивчення курсу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. вид. д-р пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. Київ: Ленвіт, 2003. 273 с.
2. Програма післядипломної педагогічної освіти вчителів іноземних мов: навч.-метод. посіб. / уклад. Т. В. Гора та ін. Київ: МОН, Британська Рада, 2012. 391 с.
3. Барыбин А. В. Информационные технологии профессионально-ориентированного обучения иностранному языку студентов технических специальностей: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Акад. повыш. квалиф. и проф. переподг. работн. образ. РФ. Москва, 2005. 177 с.
4. Веніг Н. М. Формування мовленнєвої компетенції старшокласників: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Ін-т педагогіки АПН України. Київ, 2001. 16 с.
5. E-learning glossary. URL: www.advanceonline.com/elearningglossary.html.
6. Сорока О. Психологічні умови застосування комп'ютерних засобів у процесі навчання іноземної мови (на матеріалі дослідження студентів немовних факультетів): автореф. дис. ... канд психол. наук: 19.00.07 / Ін-т психології. Київ, 2002. 19 с.
7. Dewey J. Experience and education. New York: Collier, 1938. 345 p.

8. Горідько Н.М. Моделі і методи управління екологічними знаннями в освітніх проектах: дис. ... канд. тех. наук: 05.13.22 / Національний транспортний університет. Київ, 2018. 192 с.

Стаття надійшла до редакції 25.11.2019.

ГОРИДЬКО Наталья

канд. тех. наук, доцент, доцент кафедри іностраних мов,
Національний транспортний університет

ул. М. Омеляновича-Павленка, 1, г. Київ, Україна 01010

E-mail: natalia.horidko@ukr.net

АСТАНИНА Наталья

доцент, завідувачка кафедри іностраних мов, Національний транспортний університет

ул. М. Омеляновича-Павленка, 1, г. Київ, Україна 01010

E-mail: natanina922@gmail.com

**СПОСОБИ ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА
ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ИНОЯЗЫЧНОЙ ПОДГОТОВКИ
СТУДЕНТОВ ИНЖЕНЕРНЫХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ**

Резюме. В статье освещены пути совершенствования и повышения уровня качества обучения иностранным языкам в неязыковом высшем учебном заведении на основе инновационных подходов и технологий. Охарактеризовав суть инновационных технологий в учебном процессе, определены преимущества их применения при изучении иностранных языков. Интерактивные технологии способствуют углублению и совершенствованию знаний, имитации индивидуальной и коллективной профессиональной деятельности. Кроме того, они развивают творческие усилия, самостоятельность в решении проблемных ситуаций, производят положительные аспекты динамического стереотипа будущего специалиста (организационные, профессиональные умения и навыки, умение управлять, общаться), что особенно актуально для студентов неязыкового учреждения высшего образования. Так, использование инновационных технологий в организации учебного языкового процесса является весомым фактором повышения качества профессиональной и коммуникативной подготовки студентов как будущих специалистов. Статья рассматривает проблему применения в процессе изучения иностранных языков новейшей технологии CLIL (Content and Language Integrated Learning - интеграции изучения иностранного языка и профессиональных дисциплин). При реализации задач интегрированного обучения происходит органическое взаимопроникновение отдельных вопросов из разных учебных предметов. Применение данной технологии дает качественно новый результат, новое системное и целостное образование - формирование целостной картины мира. Преподаватель должен учитывать уровень владения языком студентами, а также уровень сформированности коммуникативных навыков. Нужно следить, чтобы теоретические знания в процессе активного обучения становились осознанными, чтобы студент развивал и совершенствовал не только знания

по языку, но и мог связывать их с будущей профессией. В статье предложены критерии оценки качества профессиональной языковой подготовки студентов инженерных специальностей. Комплексный подход к оценке качества обучения иностранным языкам позволяет определить ожидания и мотивы обучения, а также обеспечить качественную профессиональную языковую подготовку студентов инженерных специальностей. Определено, что применение инновационных технологий обучения при изучении иностранных языков способствует повышению уровня качества обучения, а также совершенствованию профессиональной и речевой компетенции участников учебного процесса.

Ключевые слова: повышения уровня качества обучения, инновационные технологии, интерактивное обучение, профессиональные компетенции, речевые компетенции.

HORIDKO Nataliia

PhD, Associate Professor of the Department of Foreign Languages, National Transport University

1, M. Omelianovycha-Pavlenka st., Kyiv, Ukraine 01010

E-mail: natalia.horidko@ukr.net

ASTANINA Natalia

Associate Professor, Head of the Department of Foreign Languages, National Transport University

1, M. Omelianovycha-Pavlenka st., Kyiv, Ukraine 01010

E-mail: natanina922@gmail.com

WAYS TO IMPROVE THE QUALITY OF PROFESSIONAL FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF ENGINEERING STUDENTS

Summary. The article highlights the ways to improve the quality of foreign language training at the non-linguistic higher education establishment based on innovative approaches and technologies. The article addresses the problem of using the latest CLIL (Content and Language Integrated Learning) technology when learning a foreign language. It is determined that the use of innovative learning technologies contributes to improving the quality of training, professional and language skills of participants in the educational process.

Keywords: training quality improvement, innovative technologies, interactive training, professional skills, language skills.

Abstract. Introduction. At the present stage, Ukraine clearly identifies the guidelines for entry into the European educational space. The focus is on the perfect command of a foreign language by a student of a higher education establishment. Foreign language teaching requires the involvement of different methods in order to develop the student's language skills. The age of informatization undoubtedly affects the traditional form of foreign language teaching. The use of innovative learning technologies is becoming increasingly important nowadays.

The analysis of publications proves that innovative technologies help improve motivation for learning a foreign language. They diversify the forms and methods of work in classes. They assist in working with different sources of knowledge.

Independent work of students on the basis of computer technologies promotes the development of a high culture of mental work; the formation and development of techniques and skills to learn individually, the ability to spend and allocate their time wisely. It produces mental skills of analysis, synthesis, comparison, etc., besides, it teaches independent thinking.

The purpose of the article is to show the ways to improve the quality of foreign language training at the non-linguistic higher education establishment based on innovative approaches and technologies.

The results of the study. Computer Assisted Language Learning (CALL) is often perceived as an approach to language teaching and learning in which the computer is used as an aid to the presentation, reinforcement and assessment of material to be learned, usually including a substantial interactive element.

Learning by *ng* is the principle of using the completion of tasks to help students acquire knowledge rather than treating the latter as a prerequisite for the former. It is a student-centered approach where new knowledge is achieved through practical tasks. Learning by *ng* is based on learning from experiences. This approach allows learners to experience something with minimal guidance from an adult. This approach assumes that learners learn best by being involved in the learning process. Instead of being told or showing the answers, they are presented with a professional question, problem, situation, or activity which they must make sense of for themselves.

Content and Language Integrated Learning (CLIL) has become the umbrella term describing both learning another (content) subject such as Environmental management through the medium of a foreign language and learning a foreign language by studying a content-based subject. The advantages of this technology are: knowledge of the language becomes the means of learning content; language is integrated into the broad curriculum; learning is improved through increased motivation and the study of natural language seen in context. When learners are interested in a topic they are motivated to acquire language to communicate.

Conclusion. Thus, the use of teaching innovative approaches and technologies helps diversify methods and forms of classroom teaching and learning, improve training quality, increase learner motivation, improve overall professional and specific language competence.

REFERENCES

1. Zagal`noyevropejs`ki Rekomendaciyi z movnoyi osvity`: vy`vchennya, vy`kladannya, ocinyuvannya (2003). [Pan-European Recommendations on Language Education: Study, Teaching, Assessment]. In prof. S. Yu. Nikolayeva (Ed.). K.: Lenvit [in Ukrainian].
2. Gora, T.V. et al. (2012). Programa pislyady`plomnoyi pedagogichnoyi osvity` vchy`teliv inozemny`x mov: navch.–metod. posib. [The programme of

- postgraduate pedagogical education of foreign language teachers: tutorial]. K.: MON, Bry'tans'ka Rada – MES, British Council [in Ukrainian].
3. Barybin, A. V. (2005). Informacionnye tehnologii professional'no-orientirovannogo obuchenija inostrannomu jazyku studentov tehniceskikh special'nostej [Information technologies of vocational-oriented teaching of foreign languages for students of technical specialties]. PhD dissertation, M.: The Academy of Continuing Education and Professional Retraining of Education Employees of the Russian Federation [in Russian].
  4. Venig, N. M. (2001). Formuvannya movlennyevoyi kompetenciyi starshoklasny`kiv [The formation of speech competence of high school students]. Extended abstract of candidate's thesis. K.: The Institute of Pedagogy of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine [in Ukrainian].
  5. E-learning glossary. Retrieved from www.advanceonline.com/elearningglossary.html.
  6. Soroka, O. (2002). Psy`xologichni umovy` zastosuvannya komp'yuterny`x zasobiv u procesi navchannya inozemnoyi movy` (na materiali doslidzhennya studentiv nemovny`x fakul'tetiv) [Psychological conditions for using computer aids when learning a foreign language (based on the study material for students of non-linguistic faculties)]. Extended abstract of candidate's thesis. K.: The Institute of Psychology [in Ukrainian].
  7. Dewey, J. (1938). Experience and education. New York: Collier.
  8. Gorid`ko, N.M. (2018). Modeli i metody` upravlinnya ekologichny`my` znannyamy` v osvithnix proektax [Models and Methods for Environmental Knowledge Management in Educational Projects]. PhD dissertation, K.: National Transport University [in Ukrainian].

(переклад зроблено особисто авторами статті)

УДК 378.14:378.22:631/635

ДОЦЕНКО Наталія

канд. техн. наук, доцент, доцент кафедри загальнотехнічних дисциплін,
Миколаївський національний аграрний університет,
вул. Г. Гонгадзе, 9. м. Миколаїв, Україна, 54020
E-mail: dotsenkona@outlook.com

АНАЛІЗ ПЛАТФОРМ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ З АГРОІНЖЕНЕРІЇ

Анотація. У статті проаналізовано платформи інформаційно-освітнього середовища для професійної підготовки бакалаврів з агроінженерії. Проаналізовано поняття платформи інформаційно-освітнього середовища. Визначено, що мається на увазі під професійною підготовкою бакалаврів з агроінженерії. Виконано класифікацію сучасних інформаційно-освітніх середовищ, які поділяються на глобальні, локальні та індивідуальні.

© Доценко Н., 2019